

PEČATENIE VOSKOM

VERONIKA PAUKOVÁ

PEČATENIE VOSKOM

VERONIKA PAUKOVÁ

Pečatenie voskom

Veronika Pauková

© Veronika Pauková, 2024

v spolupráci s Publico.sk

Prvé vydanie

Redakcia a jazyková korektúra: Beáta Mihalkovičová

Obálka a grafická úprava: Miroslav Kulich

Fotografie: Veronika Pauková, Europeana (s. 12, 13, 16, 72),

Pixabay (s. 51), Renáta Pauková (s. 103)

ISBN 978-80-570-6056-7

ISBN (EPUB) 978-80-570-6058-1

ISBN (MOBI) 978-80-570-6059-8

ISBN (PDF) 978-80-570-6057-4

*Nastal čas hovoriť o mnohom:
o topánkach a lodiach a pečatnom vosku,
o kapuste a kráľoch,
a prečo more vriie
a či majú prasce krídla.¹*

-
- 1 Cítát z básne o mrožovi a tesárovi z knihy Lewisa Carrola *Alica za zrkadlom* (*Through the Looking-Glass*, 1871. Prel. Veronika Pauková).

Obsah

Úvod.....	7
Z histórie pečatí a pečatenia	10
Pečatenie voskom dnes	17
Základná výbava.....	21
Základný postup	24
Tavenie pečatného vosku nad plameňom	24
Pečatenie pomocou vosku s knôtom	26
Pečatenie pomocou tavnej pištole.....	27
Pečatidlá.....	29
Nahliadnutie do erbovej a pečatnej symboliky	31
Personalizované pečatidlá.....	33
Osobné erby	35
Pečatný vosk.....	36
Lyžičky na tavenie	41
Tavné pištole	43
Ohrievače vosku	44
Ďalšie pomôcky.....	45
Separačná poduška.....	45
Lad	46
Stojan na lyžičku / piecka	46
Podložka na pečatenie.....	47
Papier na pečenie	47
Nôž / nožnice	48
Handrička	48
Zhasínač sviečok.....	48
Lepidlo, obojstranná lepiaca páska.....	49
Pinzeta.....	49
Kovové miešadlo, drevené špáradlo / špajdľa	49
Maliarska špachtľa	50
Farebné kombinácie	51
Z teórie kombinovania farieb.....	51

Farba pečatí v minulosti – nahliadnutie do problematiky.....	53
Darčeky.....	55
Voskovanie a pečatenie nádob	59
Zvýraznenie pečatného obrazu	62
Zdobenie pečatí.....	64
Sušené rastliny	64
Glitre.....	65
Ozdobné kamienky	66
Papierové ozdoby	66
Zlátenkové vločky, metalická fólia.....	67
Pierka	68
Stuhy.....	68
Inšpirácia v histórii.....	71
Pečatenie v spojení s ďalšími tvorivými činnosťami	74
Vybrané návody na inšpiráciu.....	76
1. Pečatami zdobené kancelárske sponky.....	76
2. Jednoduchý balík zdobený sušeným listom a pečaťou	77
3. Vianočné pranie s pečaťou	78
4. Darčeková taška s papierovým štítkom zdobeným pečaťou. 79	
5. Obálka previazaná zlatou priadzou a zdobená pečaťou	80
6. Menovka s pečaťou na stôl.....	81
7. Zdobený balík s umelým kvetom a pečaťou	82
8. Správa s pečaťou vo fľaši.....	83
9. Pranie s pečaťou na glitrovom podklade.....	85
10. Zdobená krabička s pečaťou na úschovu predmetov.....	86
Praktické rady, ktoré oceníte.....	89
Množstvo použitého pečatného vosku	89
Umiestňovanie vosku do lyžičky	90
Nežiadúce pretečenie pečatného vosku.....	90
Primeraná vzdialenosť lyžičky od plameňa	91
Orientácia matrice pri pečatení.....	91
Tavenie nepodarkov.....	94
Úschova pečatidiel	94

Použiteľné podklady.....	95
Netradičné viacfarebné pečate.....	95
Lepenie vopred pripravených pečatí na podklad.....	97
Odosielanie zapečatených obálok.....	97
Ochrana ozdobných pečatí	98
Podakovanie	102
O autorke.....	103

Úvod

V dnešnej dobe rýchleho technologického pokroku sme už na priam bleskové, jednoduché a efektívne možnosti komunikácie a vzájomnej interakcie zvyknutí. Ak sa s niekým v prípade potreby nemôžeme stretnúť osobne, stačí dotyčným poslať textovú správu, email či vziať do rúk telefón a z pohodlia domova zavolať na zvolené číslo. Len si skúste spomenúť, kedy vám naposledy niekto poslal klasickú papierovú pohľadnicu či dokonca rukou písaný list poštou. Ak to aj nebolo príliš dávno, jednoznačne musíte uznať, že dnes už to nie je bežný jav, skôr menej často využívaná alternatíva, ktorá v priebehu posledných rokov postupne ustúpila do úzadia. A teraz si predstavte, že vám nejaký známy či príbuzný pošle list, pozdrav alebo napríklad sviatočné pranie v zapečatenej obálke. Hoci má pečatenie bohatú historickú tradíciu, v tomto prípade by rozhodne nešlo o znak spiatocníctva, nmodernosti či fádnosti. Práve naopak. Nepochybne by to bol výnimočný a milý spôsob, ako by vám ako adresátovi niekto prejavil priazeň a dal vám

tak napriek súčasným zvykom originálnym spôsobom najavo, že na vás myslí a že mu na vás záleží.

Samozrejme, možností využitia, ktoré so sebou pečatenie prináša, je v skutočnosti omnoho viac. Pečaťou možno pokojne ozdobiť balíček, ktorým chcete niekoho obdarovať, dá sa ňou ozvláštniť album s fotografiami, scrapbook, junk journal, zápisník, záložka, fľaša či dóza. Pečaťami možno dekorovať najrozličnejšie predmety a podklady, pričom si nimi môžete spestriť i vlastnú domácnosť. Predmetom, na ktorých sa nachádzajú, nepochybne dodávajú nielen punc zaujímavosti, ale sú aj akýmsi znakom výnimočnosti. Hotové, vopred pripravené voskové pečate sa síce dajú kúpiť dokonca aj samostatne a na konkrétny podklad pripevniť dodatočne, ale nič vám nebráni v tom, aby ste si samotné pečatenie nevyskúšali aj vy. A možno nielen vyskúšali, ale venovali sa mu i dlhodobejšie. Ak teda chcete niekoho potešiť alebo urobiť radosť sebe samému tým, že vytvoríte nejakú nevšednú a nápaditú dekoráciu, táto publikácia je určená práve vám. Ocenia ju však nielen milovníci a nadšenci rôznych tvorivých činností či ľudia, ktorých zaujme aspoň stručný náhľad do histórie a vývoja pečatenia, ale v podstate všetci, čo zatúžia po príjemnom estetickom zážitku.

Ako sme už povedali, možností rôznorodého využívania pečatí je veľké množstvo, rovnako existuje viacero spôsobov samotného pečatenia a s tým spojených ďalších úkonov. Táto práca sa vás pokúsi oboznámiť aspoň s niektorými z nich, prípadne vás nasmerovať k ďalším. Po zvládnutí základných postupov budete navyše môcť naplno využiť svoju fantáziu a dopracovať sa i k zhmotneniu vlastných originálnych nápadov.